

Laki

panostajalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panostajalain (423/2016) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §, 14 §:n 3 momentti, 15—21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti sekä 26, 28 ja 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 1 momentti laissa 942/2019 ja 28 § laissa 217/2025, seuraavasti:

5 §

Pätevyyskirjan myöntäminen

Panostajan pätevyyskirjan myöntää Lupa- ja valvontavirasto.

---

6 §

Terveydentilan osoittaminen

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada lääkärinlausunto muulloinkin kuin pätevyyskirjan myöntämisen ja uusimisen yhteydessä, jos on syytä epäillä henkilön sopivuutta panostajaksi.

8 §

Panostajan koulutus

Panostajan perus- ja kertauskurssilla tulee olla nimettynä kurssin johtaja, jonka nimeää kurssin järjestävä taho. Kurssin johtajan tulee hyvissä ajoin, viimeistään 14 vuorokautta ennen kurssin aloittamista tehdä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoitukseen tulee liittää Lupa- ja valvontaviraston vahvistama aineisto. Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä on oikeus osallistua kurssille koulutuksen ohjaus- ja valvontatarkoituksessa.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo panostajan peruskurssin jälkeen suoritettavaa kuulustelua ja se järjestetään Lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla. Kuulustelussa voidaan käyttää apuna Lupa- ja valvontaviraston hyväksymää asiantuntijaa.

---

10 §

Poikkeukset koulutus- ja työkokemusvaatimuksista

Edellä 5 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu pätevyys on myös henkilöllä, jolla on ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1384/2015) tarkoitettu päätös toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa

myönnettyjen muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tuottamasta kelpoisuudesta räjäytystyöhön. Päätöksen tekee Lupa- ja valvontavirasto.

---

11 §

Pätevyyskirjan hakeminen

Panostajan pätevyyskirjaa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat selvitykset pätevyyskirjan myöntämisen edellytysten täytymisestä.

---

12 §

Turvallisuusselvitys

Lupa- ja valvontaviraston on ennen panostajan pätevyyskirjan myöntämistä hankittava pätevyyskirjaa hakeneesta turvallisuusselvityslaisissa (726/2014) tarkoitettu suppea henkilöturvallisuusselvitys, jollei hakija esitä Lupa- ja valvontavirastolle mainitun lain mukaan annettua turvallisuusselvitystodistusta.

14 §

Pätevyyskirjan uusiminen

Jos pätevyyskirjan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä oleva kertauskurssi peruuntuu hakijasta riippumattomista syistä, hakijalla on oikeus saada perustellusta syystä jatkoaikaa pätevyyskirjalleen enintään kuusi kuukautta pätevyyskirjan voimassaolon päättymisestä. Jatkoaikaa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta.

---

15 §

Pätevyyskirjan peruuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava panostajan pätevyyskirjan voimassaolo, jos:

- 1) pätevyyskirjan haltija sitä itse pyytää; tai
- 2) hakemuksessa on annettu virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet pätevyyskirjan myöntämiseen.

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa panostajan pätevyyskirjan, jos:

- 1) panostaja ei enää olojensa olennaisten muutosten vuoksi täytä 5—7 §:n mukaisia pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksiä; tai
- 2) panostaja on pätevyyskirjaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti rikkonut tätä lakia, työturvallisuuslakia (738/2002) tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Jos 2 momentissa tarkoitetut puutteet tai laiminlyönnit voidaan korjata, Lupa- ja valvontaviraston on asetettava pätevyyskirjan haltijalle määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa pätevyyskirjan voimassaolon, jos pätevyyskirjan haltija ei ole korjannut puutetta tai laiminlyöntiä määräajassa.

Pätevyyskirjan voimassaolo peruutetaan enintään 12 kuukaudeksi tai toistaiseksi. Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto voi päätöksessään määrätä, että peruuttamispäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Lupa- ja valvontavirasto palauttaa pätevyyskirjan sen haltijalle hakemuksesta peruuttamispäätöksessä määrätyn ajan jälkeen. Pätevyyskirjaa, jonka voimassaolo on peruutettu toistaiseksi, haetaan kuten 11 §:ssä säädetään.

16 §

Pätevyyskirjan väliaikainen peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi kiireellisissä tapauksissa väliaikaisesti peruuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon, jos sen tietoon on tullut olennaisia seikkoja, jotka voisivat johtaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamiseen.

Jos pätevyyskirjan haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi vaarantaisi räjäytystöiden työturvallisuuden tai yleisen turvallisuuden, Lupa- ja valvontavirasto voi jättää kuulemisen tekemättä. Pätevyyskirjan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen määrätään olemaan voimassa enintään kolme kuukautta. Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä, että väliaikaista peruuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja, jonka voimassaolo on peruutettu väliaikaisesti, Lupa- ja valvontavirastolle.

17 §

Huomautus

Pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisen tai väliaikaisen peruuttamisen sijasta Lupa- ja valvontaviraston tulee antaa pätevyyskirjan haltijalle huomautus, jos pätevyyskirjan voimassaolon peruuttaminen tai väliaikainen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

18 §

Pätevyyskirjan haltijan ilmoitusvelvollisuus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle terveydellisessä sopivuudessaan tapahtuneista muutoksista, jotka estävät hänen toimimisensa panostajana.

19 §

Työnantajan ilmoitusoikeus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan työnantajalla on oikeus ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle tietoonsa tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa pätevyyskirjan voimassaoloon. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti.

20 §

Poliisin ilmoitusvelvollisuus

Poliisin on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tietoonsa tulleista olennaisista seikoista, jotka voivat vaikuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaoloon.

21 §

Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä Lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton toimimaan panostajana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta Lupa- ja valvontaviraston henkilöstöstä.

22 §

Panostajan pätevyyskirjojen rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto pitää työsuojelun edistämiseksi ja asianmukaista valvontaa varten panostajan pätevyyskirjojen rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan:

- 1) pätevyyskirjan haltijan nimi ja tunnistetiedot;
  - 2) pätevyyskirjasta ilmenevän oikeutuksen laajuus ja pätevyyskirjan voimassaoloaika;
  - 3) pätevyyskirjan haltijan terveydentilaa koskevat tiedot;
  - 4) pätevyyskirjan haltijan koulutus, suoritettu kuulustelu ja työkokemus;
  - 5) tieto pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisesta;
  - 6) tieto pätevyyskirjan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta;
  - 7) tieto Lupa- ja valvontaviraston 17 §:n nojalla antamasta huomautuksesta.
-

23 §

Tietojen luovuttaminen, henkilötietojen käsittely ja rekisteröidyn oikeudet

Lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 22 §:ssä tarkoitettuja tietoja muulle viranomaiselle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi sekä Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaiselle pätevyyskirjan myöntämiseen ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

---

26 §

Poikkeuslupa

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää 68 vuotta täyttäneelle oikeuden toimia panostajana. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää ulkomailla panostajaksi pätevöityneelle oikeuden toimia panostajana, vaikka tällä ei olisi 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä.

28 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo Lupa- ja valvontavirasto.

29 §

Pätevyyskirjan kaava

Lupa- ja valvontavirasto vahvistaa panostajan pätevyyskirjan kaavan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen